

SYSTEM FOR ARBEID MED ELEVENES PSYKOSOSIALE MILJØ PÅ ELVETUN SKOLE

OPPLÆRINGS- LOVEN:

Alle elevar har rett til eit trygt og godt skolemiljø som fremjar helse, trivsel og læring.

Skolen skal ha nulltoleranse mot krenking som mobbing, vald, diskriminering og trakassering.

UTDRAG AV OPPLÆRINGSLOVEN

§ 9 A-2. Retten til eit trygt og godt skolemiljø

Alle elevar har rett til eit trygt og godt skolemiljø som fremjar helse, trivsel og læring

9 A-3. Nulltoleranse og systematisk arbeid

Skolen skal ha nulltoleranse mot krenking som mobbing, vald, diskriminering og trakassering.

Skolen skal arbeide kontinuerleg og systematisk for å fremje helsa, miljøet og tryggleiken til elevane, slik at krava i eller i medhald av kapitlet blir oppfylte. Rektor har ansvaret for at dette blir gjort.

§ 9 A-4. Aktivitetsplikt for å sikre at elevar har eit trygt og godt psykososialt skolemiljø

Alle som arbeider på skolen, skal følgje med på om elevane har eit trygt og godt skolemiljø, og gripe inn mot krenking som mobbing, vald, diskriminering og trakassering dersom det er mogleg.

§ 9 A-8. Elevdeltaking i arbeidet med skolemiljøet

Elevane skal få ta del i planlegginga og gjennomføringa av arbeidet for eit trygt og godt skolemiljø.

9 A-9. Informasjonsplikt og rett til å uttale seg

Skolen skal informere elevane og foreldra om rettane i dette kapitlet. Skolane skal òg informere om aktivitetsplikta etter §§ 9 A-4 og 9 A-5 og om høvet til å melde saka til Fylkesmannen etter § 9 A-6.

Dersom skolen finn ut at noko ved skolemiljøet kan skade helsa til elevane, skal elevane og foreldra snarast mogleg varslast om det.

Samarbeidsutvalet, skoleutvalet, skolemiljøutvalet, elevrådet og foreldra skal haldast informerte om alt som er viktig for skolemiljøet, og så tidleg som mogleg takast med i arbeidet med skolemiljøtiltak. Dei har rett til innsyn i all dokumentasjon som gjeld det systematiske arbeidet for eit trygt og godt skolemiljø, og har rett til å uttale seg og komme med framlegg i alle saker som er viktige for skolemiljøet.

MÅL:

Målet for vårt skolemiljø er at alle elever skal oppleve det som trygt og godt. Skolen har nulltoleranse mot krenking som mobbing, vold, diskriminering og trakassering.

Definisjoner:

Med mobbing forstår vi psykisk og/eller fysisk vold mot et offer, utført av enkeltpersoner eller grupper. Mobbing forutsetter et ujevnt styrkeforhold mellom offer og plager, og episodene gjentas over tid. (Roland og Sørensen Vaaland)

Krenkelser kan ta mange former

- Uthengning
- Baksnakking og spredning av løgner
- Vold og fysiske overgrep
- Ødelegging og stjeling av ting
- Trusler og tulletrusler
- Ironi, sarkasmer
- Stemmeleie og herming
- Kroppsspråk, negative blikk
- Slutte å prate når en elev kommer til
- Kallenavn som er negativt ment.
- Kjefting. Gi ordre. Bestemme.
- Stadig negative omtale, kommentarer og erting
- Systematisk avvisning eller stryking av en som internettvenn.
- Varianter av utesenging: Blir ikke ringt til eller kontaktet, mens alle andre samles.

Trakassering:

Gjentatte krenkelser eller flere ulike krenkelser som rammer samme person/gruppe over tid kalles også trakassering.

Rasisme:

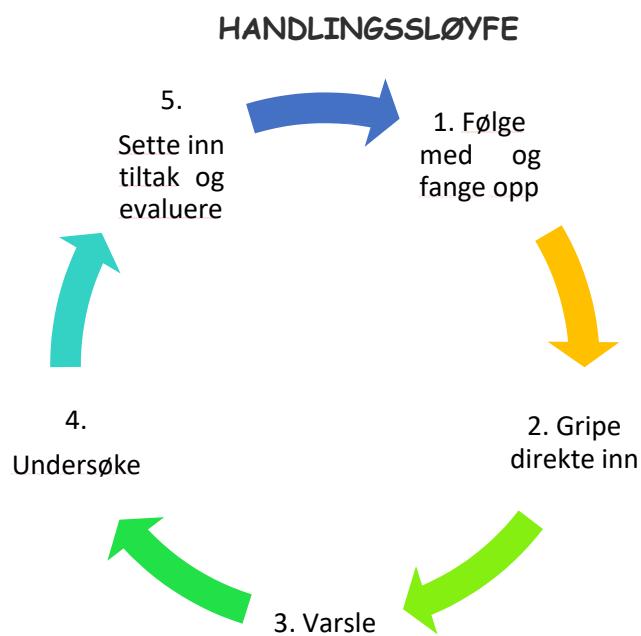
En form for krenkelse knyttet mot etnisk bakgrunn, hudfarge eller nasjonal tilhørighet. Å hevde holdningen og teorien om at noen mennesker er mindreverdige på grunn av deres tilhørighet, er også rasisme, selv om det ikke foregår personlig trakassering.

Diskriminering:

Systematisk dårligere behandling av enkeltpersoner eller grupperinger til fordel for andre.

Både trakassering, mobbing, rasisme og diskriminering er alt sammen krenkelser i lovens forstand.

SKOLENS AKTIVITETSPLIKT

1) FØLGE MED

Alle som arbeider på skolen, skal varsle rektor dersom de får mistanke om eller kjennskap til at en elev ikke har et trygt og godt skolemiljø. Rektor skal varsle skoleeier i alvorlige tilfeller.

Vi kan oppdage at elever ikke har det bra ved at:

- vi snakker med elevene
- de ansatte ser noe eller fanger opp noe i samtaler med andre elever
- foreldre som tar kontakt fordi de melder fra om det har skjedd noe på skolen.

- eleven forteller om mistriksel
- endringer i atferd hos elever, eller endringer i klasse- eller skolemiljøet.
- noen elever blir stille og trekker seg tilbake i lek eller deltar ikke i lek og aktiviteter, mens andre trer tydelig fram og gir beskjed når ting blir vanskelige.
- endringer i klasser kan være mer bråk og uro, endringer sosialt og hvilke barn som leker samme

2) GRIPE INN

Hvis en som ansatt i skolen overhører for eksempel hatytringer eller observerer mer indirekte krenkelser som utesenging, isolering og baksnakking, skal den gripe inn umiddelbart og stoppe situasjonen. Det kan for eksempel dreie seg om å stanse en slåsskamp eller annen fysisk krenkelse, om å stanse en utfrysningssituasjon eller stanse og irtettesette elever som kaller andre stygge ting. Plikten til å gripe inn er begrenset til inngrep som er mulige å gjennomføre. Det betyr at ansatte ikke skal stå i fare for å skade seg selv eller krenke noen av elevene for å stanse situasjonen, med mindre det er nødrett eller nødverge.

3) VARSLE

Alle som jobber på skolen, skal varsle rektor hvis de ser eller mistenker at en elev ikke har et trygt og godt skolemiljø.

Det skal være lav terskel for hva som skaper mistanke til at en elev ikke har det bra på skolen.

Plikten til å varsle rektor gjelder for all mistanke. Det kan for eksempel:

- basere seg på observasjoner av elevene
- tilbakemeldinger i undersøkelser
- beskjeder fra foreldre eller medelever
- aktivitet i sosiale medier.
- at en elev sier fra at han eller hun ikke trives på skolen

Hvor raskt en sak skal varsles til rektor, må vurderes fra sak til sak.

Alvorlige saker skal varsles straks. Andre saker kan det være forsvarlig å vente litt lenger med, for eksempel til slutten av skoledagen eller til ukentlige oppsummeringer.

Vedlagte varslingsskjema skal brukes.

4) UNDERSØKELSE

Plikten til å undersøke betyr at skolen skal undersøke **elevens** opplevelse av skolemiljøet.

Hvis noen som jobber i skolen ser eller mistenker at en elev ikke har det trygt og godt, skal de undersøke saken med en gang. Plikten til å undersøke har like lav terskel som plikten til å varsle. Hvis elever selv sier ifra om at de ikke har det bra, skal skolen alltid undersøke saken nærmere. Det er helt nødvendig for å kunne sette inn gode, egnede tiltak. Hvor grundige undersøkelsen skal være gang er avhengig av skjønn, formålet med undersøkelsene og hvilken situasjon man står ovenfor i hvert enkelt tilfelle.

Skolen skal sørge for elevenes medvirkning når de undersøker saker. Dette skal gjøres ved at involverte elever blir hørt, og barnets beste skal være et grunnleggende hensyn i skolens arbeid

5) SETTE INN TILTAK

- Skolen har plikt til å
 - sette inn egnede tiltak for alle elever som opplever at skolemiljøet ikke er trygt og godt, uansett årsak
 - følge opp tiltakene
 - evaluere virkningen av tiltakene
 - legge til eller endre tiltak hvis det er nødvendig

Det er utarbeidet mal for aktivitetsplan. I aktivitetsplan skal det settes mål for arbeidet, hvilke tiltak som skal settes inn, angis tidsperiode, ansvarlig for oppfølging og tidspunkt for evaluering.

ELEVDELTAKELSE I ARBEIDET MED SKOLEMILJØET

Alle klassene på Elvetun velger to representanter til elevrådet. Elevrepresentantene møtes både i trinnggrupper og i møter hvor det er representanter fra alle klassene. Det settes opp møteplan, og elevmiljø og trivsel er tema på hvert møte.

Elevene er aktive deltakere i trivselslederprogrammet som aktivitører ute i friminuttene. De er med sammen med en voksen og planlegger aktiviteter og de deltar på kurs i programmet.

På elevamtaler brukes ikke-anonym mobbeundersøkelse utarbeidet av Læringsmiljøsentret. Disse brukes som ei kartlegging av elevmiljøet, og drøftes i lærerteam og i elevgruppene.

Resultat av elevundersøkelsen presenteres for elevrådet for 7.-10. trinn.

Elevrådet velger to medlemmer til skolens samarbeidsutvalg og fire medlemmer til skolemiljøutvalget.

INORMASJONSPLIKT OG RETT TIL Å UTTALE SEG

Ved skolestart informeres skolens personale om § 9A og det systematiske arbeidet for et trygt og godt skolemiljø. Det gis også informasjon til renholdere og uteseksjon om deres plikt til å følge med, gripe inn og varsle rektor dersom de ser elever som blir krenket.

Foresatte blir får skriftlig informasjon om rettigheter i 9A og om aktivitetsplikten. Dette skal også være tema på klasseforeldremøter.

Skolen har FAU hvor alle klassekontaktene er medlemmer. Foreldrerådets årsmøte velger medlemmer til skolens samarbeidsutvalg og skolemiljøutvalget.

Rektor deltar på møter i FAU hvor skolemiljø er tema. Resultat fra elevundersøkelsen presenteres i FAU. Resultatene er utgangspunkt for drøfting og evaluering av elevmiljøet.

I skolemiljøutvalget presenteres og drøftes elevundersøkelsen etter at personale, elever og FAU er blitt gjort kjent med resultatene. I utvalget drøftes områder som det er viktig å arbeide spesielt med i skolemiljøet. Utvalget orienteres om tiltak i arbeid med elevmiljøet.

ÅRSHJUL

Måned	Aktivitet	Ansvar
August	<ul style="list-style-type: none"> • Skolen system for arbeide med elevenes psykososiale miljø gjennomgås med hele personalet ved skolestart • Systemet gjennomgås med andre arbeidstakere som er på skolen bla renholdere og uteseksjon • Ordensreglement og system går gjennom i alle klasser. Klassene lager egne klasseregler • Det sendes ut informasjon til elever og foresatte 	<p>Rektor</p> <p>Rektor</p> <p>Kontaktlærer</p> <p>Rektor</p>
September	<ul style="list-style-type: none"> • Det velges elevrådsrepresentanter fra alle klasstrinn • Elevråd konstitueres • Det holdes klasseforeldremøter hvor klassemiljø og system for elevenes psykososiale miljø er tema 	<p>Kontaktlærere</p> <p>Kontaktlærere</p>
Oktober	<ul style="list-style-type: none"> • Frist for gjennomføring av elevsamtalene uke 40. • <u>Klasstrivselundersøkelsen</u> gjennomføres før elevsamtalene 	Kontaktlærer

	<ul style="list-style-type: none"> • Årsmøte i foreldrerådet med valg av representanter til skolemiljøutvalg • (SMU og samarbeidsutvalg(SU) • Møte i SMU 	Rektor/ FAU-leder Rektor
November	<ul style="list-style-type: none"> • Utviklingssamtaler gjennomføres innen uke 42 • Elevundersøkelsen gjennomføres • Foreldreundersøkelsen gjennomføres 	Kontaktlærer Rektor og kontaktlærere Rektor
Desember	<ul style="list-style-type: none"> • Resultat av elevundersøkelsen presenteres i elevråd, personalmøte og FAU 	Rektor/FAU
Januar	<ul style="list-style-type: none"> • Møte SMU hvor resultat av elev- og foreldreundersøkelse presenteres 	
Februar/mars	<ul style="list-style-type: none"> • Foreldremøter • Elevsamtal frist uke 10. • Klassetrivselundersøkelse gjennomføres før elevsamtalene 	Kontaktlærer Kontaktlærer
April	<ul style="list-style-type: none"> • Utviklingssamtaler inne uke 18 	Kontaktlærer

Mai	<ul style="list-style-type: none"> • Evaluering og rullering av system for elevenes psykososiale miljø • For elever: Gjennom prosess i elevrådet • For ansatte: Evaluatingsprosess ved bruk av «Forms» vår hvert skoleår • For føresatte: Evaluatingsprosess i FAU vår hvert skoleår • Møte i SMU Med utgangspunkt i prosessene evalueres skolemiljøarbeidet. 	Rektor Rektor
-----	--	--------------------------------

Meldeskjema

om bekymring for elevens psykososiale skolemiljø

Elevens navn:	Fødselsdato:	Elevens
Elevens navn	Fødselsdato	Klasse
Bekymringen meldes til:	Klikk eller trykk her for å skrive inn tekst.	
Bekymringen meldes av: <i>(elever, medelever, foresatte, andre)</i>	Klikk eller trykk her for å skrive inn tekst.	
Dato for meldingen:	Meldingsdato	
Hva dreier bekymringen seg om? <i>(mobbing, vold, rasisme, diskriminering, utestenging)</i> Klikk eller trykk her for å skrive inn tekst.		
Hvordan ble bekymringen oppdaget? Klikk eller trykk her for å skrive inn tekst.		
Andre observasjoner: Klikk eller trykk her for å skrive inn tekst.		

y

AKTIVITETSPLAN – Opplæringsloven §9a

Elvetun skole

Elevens navn:

Klasse:

Varslet av:

Varslet til:

Dato for varsling:

Dato for utarbeidet aktivitetsplan:

Kort beskrivelse av utfordringer knyttet til elevens psykososiale miljø:

-

Målsetting:

Tiltak	Gjennomføringsperiode	Ansvarlig for gjennomføring	Evaluering når og hvordan

Rutiner for undersøkelse av sak hvor elev(er) ikke opplever skolemiljøet som trygt og godt

HVA	HVORDAN	HVEM
Individuell samtale med elev som opplever at skolemiljøet ikke er trygt og godt	<p>Starte samtaLEN med å si at man vet at eleven føler at skolemiljøet ikke er trygt og godt</p> <p>Gi eleven støtte.</p> <p>La eleven fortelle uten press.</p> <p>Kartlegge: Hva har skjedd, hvem gjør skolemiljøet utrygt, hvor og hvor ofte skjer det</p> <p>SamtaLEN dokumenteres skriftlig</p>	Kontaktlærer og rektor
Individuell samtale med elev(er) som gjør at medelever ikke opplever skolemiljøet som trygt og godt, en om gangen. Dersom det er flere, må disse ikke få anledning til å snakke med hverandre.	<p>Klargjøre at man vet om at eleven gjør skolemiljøet utrygt for andre elev(er)</p> <p>Lytte - ikke gå inn i diskusjon!</p> <p>Alvoret tydeliggjøres</p> <p>Viktige momenter:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Vi aksepterer ikke noen har det utrygt på vår skole 2. Videre utvikling vil bli fulgt nøye 3. Negative konsekvenser dersom dette ikke opphører. 4. Gjenta at krenkelsene skal ta slutt umiddelbart. <p>SamtaLEN(e) dokumenteres skriftlig</p>	Kontaktlærer og rektor

	<p>Foreldre/foresatte til den som opplever at skolemiljøet ikke er trygt og godt, kontaktes</p> <p>Informere om hva som er gjort og skal gjøres. Spørre hvordan de oppfatter situasjonen. Gi støtte.</p> <p>Markere at skolen har regien.</p> <p>Det vurderes i hvert enkelt tilfelle om foreldre/foresatte skal ha en aktiv rolle.</p> <p>Det avklares hva som skal sies til foreldre til elev(er) som gjør skolemiljøet utrygt for andre elev(er)</p> <p>Samtalen dokumenteres skriftlig</p>	Kontaktlærer
Foreldre/foresatte til den/de som gjør at skolemiljøet ikke er trygt og godt for andre elev(er) kontaktes.	<p>Informere om samtalene med elevene.</p> <p>Være ivaretakende, men tydelig på at alle elever skal oppleve skolemiljøet som trygt og godt</p> <p>Be foreldrene snakke alvorlig med sine barn og følge dem opp.</p> <p>Det vurderes i hvert enkelt tilfelle om foreldre/foresatte skal ha en aktiv rolle.</p> <p>Samtalen(e) dokumenteres skriftlig</p>	Kontaktlærer
Utarbeidelse av aktivitetsplan	<p>Med utgangspunkt i skolens mal for aktivitetsplan er det samtale med eleven og evnt foresatte om hvordan den ønsker at skolemiljøet skal være</p> <p>Planen skal beskrive</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hvordan de voksne skal følge med • At de voksne skal gripe inn • Hvordan eleven skal oppleve å bli hørt 	Kontaktlærer i samarbeid med rektor, miljøterapeut eller andre

	<ul style="list-style-type: none"> • Hvordan det skal arbeides for å skape et trygt og godt klasse/skolemiljø • Tett samarbeid mellom skole og hjem <p>Samtalen dokumenteres skriftlig</p>	
Evaluering av aktivitetsplan	<p>Aktivitetsplan beskriver når plan skal evalueres, og hvem som skal delta i evalueringa.</p> <p>Evalueringa dokumenteres skriftlig</p>	